

מועדון ספורט יהודה מכבי (מכבי רחובות קב' 75)

ע"י ע"ד יואב הריס

נגד

1. איגוד הכדורסל בישראל

ע"י ע"ד רונית אמרין ניב

2. אליצור נתניה (קב' 788)

ע"י ע"ד איליל יפה

ה ח ל ט ה

מהו טيبة המשפטiy של ישוט שהיא פֿרְהָרָה או מבקשת להיות פֿרְהָרָה באיגוד הכדורסל? האם קבוצת כדורסל הפעלת במסגרת של עמותה עירונית זכאית להיות רשומה כקבוצה באיגוד הכדורסל בכלל ולשחק בליגה הנדרשת לפיקוח הרשות לביקורת תקציבים [להלן: "רב"ת"] בפרט? האם קבוצה פלונית רשאית להשיג על זכותה של קבוצה פלמנונית להיות חברת באיגוד ולשחק בליגה הנדרשת לפיקוח רב"ת?

אליה השאלות העיקריות שניצבות על מזוכת הדיון בעטירה זו.

העתירה ונסיבותה

1. מועדון ספורט יהודה מכבי הוא עמותה רשומה שרשמה קבוצה באיגוד הכדורסל, מכבי רחובות קב' 75 (להלן: "ההטמה": "עמותת רחובות" או "מכבי רחובות"). מכבי רחובות השתתפה בעונת משחקי 2019-2018 במשחקי הליגה הלאומית. בסיום העונה נקבעה כיורדת הבכירה¹ לליגה אי.
2. בחיפוש אחר מוצא מן המיצאות העוגמה של ירידת לליגה נמוכה, הביתה קבוצת רחובות סבירותיה כה וככה עד שהمبرט התמקד בקבוצת אליצור נתניה (788) הרשימה באיגוד הכדורסל במסגרת עמותה רשומה: "עמותה לחינוך בלתי פורמלי בתנינה" (להלן: "ההטמה": "עמותת נתניה" או "אליצור נתניה"). אליצור נתניה שיחקה בעונת משחקי 2019-2018 בליגה הלאומית, רשמה למשחקים בליגה זו גם לעונת משחקי 2019-2020 (2020) ועברה את ביקורת רב"ת.

¹ הירדת הבכירה זו קבוצה מבין הקבוצות היורדות שהשיגה בסיום משחקי הליגה את המקום הגבוה ביותר

3. ההתמקדות באליצור נתניה הוליכה את פרנסי מכבי רחובות ובא כוחה עו"ד יואב הריס למסקנה שאליצור נתניה אינה מלאה אחר התנאים הנדרשים בדין ובתקנון היסוד לשם רישום הקבוצה באיגוד הכדורסל בכלל וקבוצה בליגה הנותנה לפיקוח רב"ת בפרט.

4. סעיף 4 של תקנון היסוד מסדיר את החברות באיגוד. בסעיף 4 א נאמר כי האיגוד מורכב מאגודות/²קבוצות... האגודות חיות רשותם בתאגיד ספורט עצמאי שלא למטרות רווח (עמותה או חברה שלא למטרת רווח)". סעיף 4 ב. מוסיף אמרה מפורשת כי כל הקבוצות הנתנות לפיקוח [רב"ת], חיות רשותם בתאגידים עצמאיים"

5. בדיקת גורמי מכבי רחובות העלתה שאליצור נתניה היא קבוצה המוחזקת על ידי עירייה נתניה או על ידי עמותה עירונית שנשלטה ומוניהת בידי גורמי העירייה. עירייה נתניה אינה "התאגיד ספורט" וכן גם ה"עמותה לחינוך בלתי פורמלי בתנינה" שיש לה מגוון תפקידים וUSESOKIM והספורט הוא שולי שbowli ביןיהם, בטל בששים כך שלא ניתן להתייחס אל העמותה כ"התאגיד ספורט".

6. ראייה מובהקת לכך שאליצור נתניה אינה "התאגיד ספורט עצמאי" נועצה, לפי סברת בא כוח מכבי רחובות, בעובדה שעיריית נתניה פרסמה מכרז פומבי למכירת קבוצת הכדורסל ונקבע בפרסום את שמה של ראש העירייה כמי שהוציא את המכרז ("בעל המכרז") ואת אגף הספורט של העירייה כ"איש קשר" שמוציא את הליכי המכרז לפועל. בכך נשמע בבירור שאליצור נתניה מוחזקת בידי עיריית נתניה והעירייה עשו בקבוצה כבשה. עירייה נתניה, לשיטת הכל, אינה "התאגיד ספורט" וקבוצה בעלותה אינה יכולה להירשם באיגוד הכדורסל בכלל וקבוצה בליגה הנותנה לפיקוח רב"ת בפרט.

7. גם הממציאות של רישום הקבוצה תחת המפעצת המשפטית של העמותה העירונית אינה מגלמת תקינות כנדרש על פי תקנון היסוד. העמותה עוסקת במגוון פעולות ויעדים בהיקף כספי גדול כדי כך שפעולות קבוצת הכדורסל אינה באה בו לידי ביטוי ולא ניתן כלל לפקח עליה. מטרות העמותה והיקפי פעולתה שאינם מיעדים לספורט שלמים מן העמותה את האפשרות להיחשב

² הולכיםינו מסימני הפיסוק המוכרים בשפה העברית. משמעותיו הרווחת היא: "או" (ראו באתר האקדמיה ללשון העברית <https://hebrew-academy.org.il/2013/01/29>) וכן ראו באתר על המבנה /או ועל בקורס השימוש בו (<https://hebrew-academy.org.il/2012/01/30>)

בית הדין העליון

The High Legal Tribunal

תאגיד ספורט. זהה ועוד זה. העמותה היא זורע ביצוע כלכלי וחברתי של עיריות נתניה. פרנסי העיר ובכרי עובדי הנהלתה משמשים בתפקידים בעמותה. העמותה נשלטת בידי העירייה כחומר בידי היוצר. מכאן משמע שאפילו ייאמר שהעמותה היא תאגיד ספורט, אי אפשר שלא לראות שה- "עצמות" ממנה והלאה.

8. תקנון משחקים האליפות מחייב כל קבוצה שהשתתפה במשחקי הליגה בעונה שחלפה, להירוש בטופס רשמי ב"מועד ההרשמה" לשם השתתפות במשחקי העונה הבאה (סעיף 65 ג. של תקנון משחקים האליפות). אליצור נתניה כבר ביצעה את הרישום האמור. אולם, כיוון שנתגלה שאליצור נתניה אינה מלאה אחרי דרישות הבסיס לרישומה באיגוד, נשמט הבסיס מתוך לפני הרשות שנעשה והקובוצה לא תוכל להיות משותפת במשחקי העונה הבאה.

9. מהלך כאמור כמוו כפирוק הקבוצה. את מקום הקבוצה שפורקה צריכה לתפוס היורדת הבכירה מבין הקבוצות שירדו ליגה נמוכה יותר (סעיף 65 ג. של תקנון משחקים האליפות).

10. לפיכך עתירת מכבי רחובות כפולה. בראשונה היא מבקשת שבית הדין יכריז על ביטול מעיקרה של הרישום של אליצור נתניה לעונת משחקי האליפות שניצבת לפתח. בשנייה היא מבקשת שבית דין יורה להנהלת האיגוד להפעיל את המנגנון של תקנון משחקי האליפות שמכוחו במקומות אליצור שרישומה בוטל תבואה מכבי רחובות על פי מעמדה כ"יורדת הבכירה".

תשובה האיגוד

11. היועצת המשפטית של האיגוד, עו"ד רונית אמיר יניב, מבקשת לדחות את העתירה בשל "טענות ספ", שיקולי מדיניות ניהול משחקי הליגה ברמות השונות ושלילת טענות העתירה גופה.

טענות ספ

12. האיגוד סבור שהעתירה הוגשה, בחוסר תום לב, בשינויו ותוך שימוש לרעה בהליכי בית משפט.

13. העדר תום לב נועד בכך שעניינה ממשי של מכבי רחובות אינו בהשלטה סדרי רישום תקנים של קבוצות באיגוד, אלא בעניין הפרטני של מכבי רחובות המתגדר ברצונה לשוב ולהשתתף במשחקי הליגה הלאומית. לשם כך בחרה באורת אקרה בתקיפה מלאכותית של תקנות הרישום של אליצור נתניה. עטיפת המטרה הפרטנית בטענה המזויה במישור כללי שאינו מהוות בלבד עצמו מטרה לעתירה, משקפת חוסר תום לב.

בית הדין העליון
The High Legal Tribunal

14. טענת שיחוי מושתתת על כך שנסיבות הרישום של אליזור נתניה היו מוכחות, בפועל או בכוח, למכבי רחובות לאורך כל העונה שחלפה. כיוון שלא עטרה נגד המציאות נעדרת התקינות לשיטתה, מיד כשנודע לה על אי התקינות האמורה, מתקיים מניעות נגד הצבת הטענה לדין לעת הזאת.

15.علاה באוב של טענה שסר טומה ונס ליהזה מכבר וכל כולה מיועדת להחליף הפסד ספורטיבי "על כר הדשא (הירוק)" להישג משפטו על "השולחן הירוק" איננה אלא שימוש לרעה בהליך שיפוטי.

גופי טענה

16. שניים הם הטיעונים לגוף העתירה. הטיעון האחד הוא שלאליזור נתניה היא אגודה ספורט הרשומה באיגוד תחת המ��פת של עמותה עירונית רשומה ("עמותה לחינוך בלתי פורמלי בתנינה"). תקנון העמותה מעיד עליה שאחת ממטרותיה היא טיפוח הספורט.. לפיכך העמותה מהויה בסיס רישום תקין לחлотין עבור אליזור נתניה. אין כל נפקות שלולת לכך שהעמותה היא עמותה עירונית שמשרתת את צרכי העיר ופרנסי העיר מכוונים או מנהלים את פעילותה. העיקר הוא שהעמותה רשומה במרשם העמותות, היא מיועדת בין היתר לעיסוק בספורט ולפיכך היא גורם עצמאי שאיגוד הכדורסל יכול לבקר את פעולותיו ככל שהוא נוגעת לפעילויות קבוצת הכדורסל שהעמותה מפעילה. מנגנון זה אינו שונה ממנגמוני פעולה רבים כמוותו בligot בלאיגוד הכדורסל.

17. הטיעון השני מתייחס לחוסר המידתיות ולהרטנות הגלומה בבקשת הסעד של ביטול הרישום ופירוק הקבוצה. בנסיבות המתקיימת במדינת ישראל אין אפשרות לרוב קבוצות הכדורסל להתקיים בלי מעתפת תמיכה חזקה של הרשות המקומית³. לפיכך קבוצות רבות נהנות מכוח הרשות המקומית נושאאות אותו על כפיה הפיננסיים. הרשות פועלת בכך זה באמצעות זרען פועל כלכלי (חברה בשליטת הרשות) או זרען פעולה חברתית (עמותה). אפילו אמר שמנגנון תפעול כזה אינו מתיישב "ברחלבתק הקטנה" עם תנאי הרישום של האיגוד, אסור לו לבית הדין שתצא מתחת ידו פסיקה שעשויה לモטט את האיגוד ואת פעילותו התחרותית. במקום

³ קשיי קומי כזה רובץ לפתחן של קבוצות גם בligaת העל. מעטים הגורמים הפרטיאים או העסקיים שמוכנים להשקיע ברכישת בעלות בקבוצות כדורסל. מכך וחומר זה המצב בligaה הלואומית שקבוצותיה לא יחויזקו מעמד בהעדר תמייה עירונית.

איגוד הכדורסל בישראל
ISRAEL BASKETBALL ASSOCIATION

בית הדין העליון

The High Legal Tribunal

לשופך את המים עם התינוק" יש צורך להעניק לאיגוד אוורכה להתארגנות תקוננית מבליל לזעוז את מבנה הליגה (לרבות מעמדן של קבוצות שעלו, ירדו, או נותרו בליגה).

תשובה אליעזר נתניה

18. בא כוח אליעזר נתניה עו"ד איליל יפה הציג טיעון שרובו כלפיו חופף לטענות האיגוד. אין לנו צורך לחזור על הדברים. הוא הוסיף טענה שככל הנראה מכבי רחובות נשענת על תשתיית ארגונית וכספית דומה מאד זו של אליעזר נתניה (וקבוצות רבות אחרות). כמו כן הראה שהעמותה לחינוך בלתי פורמלי מיעדת לעיסוק בנושא ספורט ופנאי והוא מקיימת פעילות ספורטיבית ברחבי העיר. העמותה מתנהלת כדין ואין לומר עליה שהיא נעדרת עצמאות.

דיון

בידוד טענות הסע

19. עד שאנו באים לדון בגופי טענות העתירה נסלק מן הדרך את טענות הסע שנה, כאמור, העדר תום לב, מניעות מחמת שיחוי ושימוש לרעה בהליך השיפוטי.

20. אין לומר על מכבי רחובות שבהגשת העתירה נהגה בחוסר תום לב. אין ספק שלא מלא נקעה, בתום העונה הקודמת, העבודה שמכבי רחובות תרד לליגה נמוכה, לא הייתה קמה מבחינה סיבתית ולא היה לה כל עניין לחוש בуглתה של אליעזר נתניה כדי לפסול את כשירותה. אולם הגשת עתירה המונעת מכוכב אינטראס פרטני, שאינו מוסתר, אינה פסולה. בהנחה שקבוצה רשומה שלא כדין, אין פגש בכך שקבוצה אחרת בעלת אינטראס בדבר "תציג" את שאלת הרישום הבעייתית. שום גורם אחר לא יעשה את הדבר ואם לא תינתן לקבוצה אינטראנסטיית זכות לעתור, אי התקינות תונצחה.

21. טענה למניעות מחמת שיחוי מוצאה בנקודת זמן שבה התקבלה החלטה או התרחש אירוע שהעתירה מבקשת לתקן. האיגוד ואליעזר נתניה מתייחסים אל העתירה כניסיונו לעקוף מיסודה את פעילות אליעזר נתניה בעונת המשחקים הקודמת. מנקודת משקף זאת אכן חל שיחוי רב. צריך היה להגיש את העתירה בראשית העונה הקודמת. ביחס לעונה הקודמת מדובר ב"מעשה עשי" ובשינוי מציאות שם יתרחש גורם לבוקה וمبולקה בלתי נסבלת.

22. אולם התבוננות בעתירה מנקודת משקף של עונת המשחקים הnicest בשער, תגלת שהעתירה לא איחרה את זמנה. העתירה מבקשת למנוע שיתוף קבוצה בליגה קודם לתחילת המשחקים.

איגוד הכדורסל בישראל ע"ש
ISRAEL BASKETBALL ASSOCIATION

בית הדין העליון

The High Legal Tribunal

העתירה מבקשת להקדים תרופה למציאות לא תקינה (לשיטת העותרת) ולפיכך אין בהגשת העתירה ממשום שיהוי.

23. מאליו מובן שבנפול הטענה לחוסר תום לב ובהעדר שייחוי אין גם בסיס לטענה של שימוש לרעה בהליך שיפוטי.

דין בטענת העתירה נופא

24. מוצאו של הדיון בטענהiae תקינות הרישום של אליזור נתניה הוא בהציג המסדרת הדינית (נוירטטיבית) ובירור משמעותה, המשכו ביחסם הכלל אל המקרה הפרטי וסיוומו בגיבוש החלטה בעתירה.

המסגרת הדינית ומשמעותה

25. מקור הזכות להירים כקבוצת כדורסל באיגוד מצוי בהוראות סעיף 4 של תקנון היסוד. התקנון שהוא לעצמו מעוגן בחוק הספורט תשמ"ח – 1988 (סעיף 10 של החוק). ממילא צריכה להתקיים הלימה מושגית ומינוחית בין שני מקורות הדין הללו.

26. פרק ההגדרות שבחוק הספורט כולל הבחנה בין "ארגון ספורט" לבין "אגודות ספורט"⁴. "ארגון ספורט" – תאגיד שלא למטרות רווח המאגד בתוכו אגודות ספורט העוסקות בענפי ספורט שונים (ההדגשה לא במקור). הכל מסכימים שהביטוי מתיחס למרכזי הספורט המסורתיים ("מכבי", "הפועל", "בית"ר" "אליצור") או כל תאגיד שלא למטרות רווח אחר המאגד פעילות של אגודות ספורט.

27. "אגודות ספורט" – חבר-بني-אדם העוסק בענף או בענפי ספורט מסוימים והמשונף לארגון ספורט או פועל בתחום עצמאי". (ההדגשות לא במקור). עיון פשוט בהגדלה מגלה שני סוגים טיפוסיים של אגודות ספורט:

- א. חבר בני אדם העוסק בענף ספורט ומשונף לארגון ספורט
- ב. חבר בני אדם העוסק בענף ספורט ובעל בתחום עצמאי

⁴ מציאות בחוק הגדרות נוספת נוספת כגון "מועדון ספורט" "מכון ספורט", "איגוד" ו"התאחדות" אך הגדרות אלה אין שייכות לעניינה של העתירה.

בית הדין העליון

The High Legal Tribunal

ברור כמשמעותו בצהרי יום שההבחנה היא בין אגודה מסונפת לארגון ספורט שאינה תאגיד בזכות עצמה אלא סניף של ארגון ספורט לבין אגודה שאינה מסונפת לארגון ספורט ופועלת כתאגיד עצמאי. "עצמאי" בא להבחן מ"מסונף"⁵.

עינינו הרואות שחוק הספורט אינו מתייחס ל"קבוצת ספורט".

28. ואלה בעלות הזכות להירות חברות באיגוד הcadorsel בהתאם להוראות תקנון היסוד :
האיגוד מורכב מאגודות/ קבוצות מסונפות לו והרשומות באיגוד ... האגודות

חייבות להיות רשומות כתאגיד ספורט עצמאי שלא למטרות רווח [סעיף 4 א]

הוראת התקנון מכירה במושג "קבוצה" שאין לה אזכור בחוק הספורט. אולם כיוון שלחוק עדיפות על התקנון, מן ההכרח לקבוע שהאגוד אין יכול לרשום גורם שאינו עונה על הגדרת "אגודת ספורט" כמשמעותה בחוק ; הינו אגודה מסונפת או תאגיד עצמאי.

29. התקנון מורה שהאגודות חייבות להיות רשומות כתאגיד ספורט עצמאי. ה"עצמאות" כאן משמעה שגם אגודה מסונפת (לארגון ספורט) חייבת להיות רשומה כתאגיד עצמאי. ואין ذי בכך שארגון הספורט שלו היא מסונפת פועל כתאגיד עצמאי. אם חשש שהתקנון מחייב רק "אגודה" (מסונפת או עצמאית) להיות רשומה כתאגיד והוא פוטר "קבוצה" ממחויבות זאת, ממשיך התקנון ומורה : **"כל הקבוצות הנთונות לפיקוח [רב"ת], חייבות להיות רשומות כתאגידים עצמאיים"** [סעיף 4 ב].

30. הנה כי כן "אגודה" בכלל מסגרת ליגה שהיא צריכה להיות רשומה כתאגיד ספורט ואילו "קבוצה" – לשיטת מי שסביר שזה אינו ביטוי חופף לאגודה⁶ – מחויבת בכך רק אם היא רשומה לliga הנתונה לפיקוח רב"ת.

31. לעניין עצמאות התאגיד אין נפקות למי מהו הגורם השולט בו. השיטה יכולה להיות של גורם פרטי ; יהא זה ("צפרא", "זיהבי" או "קדמי")⁷ או של גורם ציבורי תהא זו עירייה "כלום-בה" או מועצת "מאום-בה" או אגודת לוחמי האש שפעילותה ממומנת בידי רשות ממשלתית.

⁵ הצעת חוק הספורט תשמ"ז – 1987 מעידה על הבדיקה האמורה. כך נאמר בדברי החסבר : "ההגדירות בסעיף זה באות ביזלי 1987).

⁶ התקנון אינו מגדיר מהי "אגודה". ניתן לשאוב את ההגדרה מחוק הספורט. התקנון גם אינו מגדיר מהי "קבוצה" והגדירה של גורם זה אינה מצויה בחוק הספורט. ככלעטנו אנו סבורים שהתקנון לא בקש "להמציא" גורש אשר הם היינו אך (הרץ לך הוכח להפרכות הלשונית של השימוש בLOCION שחייב כל כך על נשי מסמכים משפטיים. ראו שוב ה"ש 2 לעיל)

⁷ בהשאלה מ"שירותי יולדתא" ו"مزורת"

איגוד הכדורסל בישראל ע"ש
בֵּית הַדִּין הָעֲלֵיָה
The High Legal Tribunal

מן הכלל אל הפלט

32. אחרי שסקרנו את הממשלה הדינית עליינו לברר אם רישומה של אליזור נתניה עולה בקנה אחד עם הוראות הדין והתקנון.

33. באת כוח האיגוד ובא כוח אליזור נתניה הראו שהרישום נעשה בגדירה של העמותה העירונית לחינוך בלתי פורמלי בתנינה. בין מטרות העמותה כלולה במפורש עידוד פעילות ספורט בתחום נתניה. משתברר שכובוצת אליזור נתניה קבוצת כדורסל פועלת במסגרת העמותה, מותבקש, ממנה ובה, שקס לנו "חבר-בני-אדם העוסק בענפי ספורט מסוימים" ולפי לחבר בני אדם זה הוא תאגיד (עמותה) העומד בראשות עצמו (גם אם השליטה בו היא של עיריית נתניה) פשוט וברור שהתגבשו כל מרכיבי בסיס הרישום לפי החוק ולפי תקנון היסוד.

החלטה מסיימת

34. קיבוצם של דברים לגדרה אחת ממשיע שלא נפל פגס ברישום של אליזור נתניה למשחקי הליגה הלאומית לעונת המשחקים 2019-2020.

35. מסקנה זו מייתרת דיון בשאלת האמצעים שיש לנקט כאשר מתרברר אי תקינות ברישום.

36. העתירה נדחית ללא צו להוצאות.

נתונה היום ^{טואן} אול טשע"ט (15 ספטמבר 2019) ותומצא לצדדים.

עו"ד נתן מינקוביץ
חבר בית הדין

עו"ד ברוך כצמן
חבר בית הדין

פרופ' עודד מודרייך, שופט בדימוס
נשיא בית הדין